

Безбедност у каспијском региону искључива је надлежност пет приобалних држава. То је главни став коначног документа Трећег самита каспијских земаља, који је завшен у четвртак у Бакуу. Осим споразума о сарадњи у сфери безбедности, лидери Русије, Казахстана, Азарбејџана, Туркменије и Ирана усвојили су заједничку изјаву која одражава њихов став о статусу Каспијског мора.

Проблеми Каспија тичу се само држава региона. Мешање споља у тим питањима недопустиво је, подвукао је на самиту руски председник Дмитриј Медведев.

Ми смо јединствени у томе да смо сами одговорни за ситуацију у Каспијском региону. Управо зато се потврђује искључива надлежност каспијских држава у решавању читавог дијапазона питања регионалне безбедности. Ако у извесном тренутку ослабимо сарадњу – можете да не сумњате, нашим питањима пожелете да се позабаве друге државе. Које никакве везе са каспијским регионом немају, али којима је занимљиво да се овде појаве ради решавања сопствених економских, а понекад и политичких задатака.

Да подсетимо да се питање о правном статусу Каспијског мора појавило после распада СССР, када су на обали настале три нове државе. До 1991. године он је одређен билатералним споразумом између Ирана и СССР. Преговори теку сложено. Русија, Азербејџан и Казахстан потписали су документа о разграничењу дна северног дела мора, али остаје нерешено питање коришћења акваторијума. Иран, са своје стране, предлаже да се море подели на пет једнаких делова – по 20% свакој приобалној држави. Против таквог прилаза се залаже између осталог Баку. До данас није решено такође питање средње линије по којој ће се одређивати граница националних сектора Туркменије и Азарбејџана.

Ипак на актуалном самиту, коначно, означени су озбиљни помаци у решавању ових проблема. Председници пет држава поручили су одговарајућим ресорима да у року од три месеца усагласе ширину националне зоне сваке од земаља на мору – отприлике 24-25 миља. Осим тога, лидери намеравају да ускоро заврше радове на конвенцији и правном статусу Каспијског мора. То је базични документ који регулише делатност каспијских држава на мору. По речима Дмитрија Медведева, овај посао се може завршити у току године.

Са тачке гледишта руског лидера, а мишљење Дмитрија Медведева су подржали сви учесници, самит је успео. Председници су се договорили да разматрају проблеме Каспија на највишем нивоу једном у пет година. А још да одржавају најмање пет рунди консултација на експертском нивоу.

Следећи каспијски самит ће бити одржан 2011. у Русији. Дмитриј Медведев се нада да ће овај сусрет коначно ставити тачку на отежане спорове.

(Глас Русије)